

råde, som var dobbelt så stort som det færøske land- og havområde.

Men dette er kun den ene side af sagen. Dette bloktilskudsbeløb bruges og ønskes stadigvæk som et magtpolitisk redskab af et flertal af de politiske partier i Færøerne. Og i Færøerne har dette efter dansk målestok mikroskopiske beløb en stor psykologisk virkning på hele det politiske og økonomiske system. »Bloktilskuddet« – som i dag svarer til ca. 5-6 pct. af Færøernes BNP – bruges til stadighed som et afgørende politisk argument for at fastholde Færøerne i en afhængighedssituation og som et argument for at undgå at tage politisk og økonomisk ansvar. Det bruges til at bevare politisk magt og fastholde status quo i færøsk politik. Og i stedet for krav til de politiske partier om fornuftig fremtidspolitik og gennemtænkt finansiering af politiske investeringer og tiltag kan man slippe af sted med at love vælgerne penge fra Danmark til at finansiere valglofter og til rette op på fejlslagne politiske afgørelser.

Det har skabt en uansvarlighed i det politiske og økonomiske system, som så sent som for 16 år siden førte til en fuldkommen kollaps i den færøske økonomi. Dette beløb skaber ingen stolthed eller fokus blandt det folk, der skal leve i dette system. Det skaber ikke fokus på, hvad vi kan og bør, men på, hvad vi ikke kan.

Bloktilskuddet blev af den daværende selvstændighedsregering reduceret betydeligt i 2001. Det blev reduceret med en tredjedel og blev fastfrosset på sit nominelle niveau – og blev altså ikke reguleret efter pris- og lønudviklingen. Hvis dette skridt ikke var taget efter egen afgørelse af det daværende flertal i Færøerne, havde »bloktilskuddet« i dag været på 1,4 mia. kr. om året. Reelt er beløbet således mere end halveret, og der er næppe nogen med indsigt i færøsk politik og økonomi, som er uenig i, at dette har været afgørende for, at den færøske økonomi ikke er kommet ud i overophedning, krise og fallit, som det er sket så ofte før.

Proportionerne i den reduktion, som selvstændighedsmajoriteten i Færøerne besluttede i 2001, er vidtrækkende: Efter dansk målestok svarer reduktionen og fastlåsningsen, som blev gennemført, til, at Danmark sagde nej tak til et beløb på mellem 100 og 120 mia. kr. om året på den danske finanslov. Og indtil for et par måne-

der siden var et flertal i det færøske parlament klar til at tage det næste skridt og foretage den næste reduktion i dette politiske magtredskab. Den venstreorienterede regering, der blev dannet i januar 2008, havde aftalt, at »bloktilskuddet« skulle reduceres med yderligere 117 mio. kr. årligt. Det ville efter dansk målestok svare til, at Danmark sagde nej tak til et beløb på finansloven på mellem 14 og 16 mia. kr. årligt.

Det var aftalt, at en treårig aftale skulle indgås med den danske regering, hvor beløbet blev reduceret trinvis fra 2009 til 2011. Aftalen skulle vedtages på et møde i den færøske regering den 15. september 2008, men samme dag opløste den siddende lagmand i Færøerne regeringssamarbejdet, så aftalen ikke kunne vedtages.

Dette viser endnu en gang, at hvad der for Folketinget er en minimal sag og et mikroskopisk beløb, som gennemføres som en rutinesag uden debat i Tinget, er i Færøerne afgørende for politiske flertals arbejdsdygtighed og gennemførelse af vigtige politiske reformer.

I dag er situationen så en tilbagevendende til status quo. En borgerlig regering er igen kommet til magten i Færøerne og har ønsket denne aftale om et uændret »tilskud til Færøernes hjemmestyre« i 2009.

Når Folketinget stemmer for dette lovforslag, stemmer det også for en bevarelse af status quo – både i forholdet mellem Danmark og Færøerne og i den politiske magtstruktur i Færøerne.

Derfor vil TF stemme imod lovforslaget og endnu en gang opfordre til, at den danske regering og den færøske regering indgår i en forhandling om at afvikle »bloktilskuddet« over en passende årrække, hvor Færøerne tager det fulde ansvar for sin egen økonomi, udenrigspolitik og adgang til det internationale samfund, som er nøglen til det færøske samfunds moderne udvikling og til at kæmpe sig ud af rollen som et udkantsområde i Europa.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.